

WEIDEHOF VERSLAG 2024

Weidehof
Krimpenerwaard

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samenvatting	7
ANLb 2024	8
· Resultaten botanisch beheer en duurzaam slootbeheer	11
· Resultaten weidevogelbeheer	15
BTS-tellingen	21
Resultaten per polder	28
Zwarte sterns	50
Projecten	52
Organisatie	59
Samenwerking diverse partijen	60
Afsluiting seizoen 2024	62
Weidehof in de media	65

Voorwoord

Voor u ligt het Weidehof verslag 2024 van Weidehof Krimpenerwaard. Als kersverse voorzitter blik ik graag terug op het afgelopen jaar. Het was een bewogen jaar met op alle fronten grote uitdagingen. Dat geldt zeker ook voor onze leden. Het nieuwe kabinet heeft een aantal beslissingen van het vorige kabinet over de toekomst van onze mooie landbouwsector teruggedraaid. We moeten afwachten wat ervoor in de plaats komt. Laten we hopen dat er snel duidelijkheid komt.

Desondanks hebben we veel werk verzet en niet zonder succes. Weidehof is als vereniging opgehouden te bestaan, maar is nog steeds het “gezicht” naar buiten en samen met onze medewerkers, deelnemers en vrijwilligers zorgen we ervoor dat het agrarisch natuurbeheer tot goede resultaten leidt.

De weidevogels voelen zich steeds meer thuis in de Krimpenerwaard en ook de biodiversiteit neemt toe. Maar we zijn er nog niet. Zo moet komend jaar duidelijk worden of het ANLb de agrariër ook daadwerkelijk meer gaat opleveren. Dat de agrariërs worden beloond voor hun (maatschappelijke) diensten, voor het onderhouden van natuur en landschap. Een beter verdienmodel, daar draait het om.

Weidehof heeft in het afgelopen jaar zowel de bestuurlijke organisatie als de werkorganisatie beter op poten gezet. We hebben nieuwe mensen aangenomen en de taken en functies binnen het bestuur zijn helder omschreven.

Een professionaliseringsslag die nodig was gezien het werk dat op ons afkomt en ambitie die wij hebben met het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in ons gebied.

Dit verslag geeft een inkijkje in onze activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar. Veel leesplezier.

*Piet Blanken
Voorzitter
Weidehof Krimpenerwaard*

Samenvatting

De tomeloze inzet voor weidevogels van melkveehouders in de Krimpenerwaard betaalt zich uit. Ondanks een kletsnat voorjaar en verlies van vogels door predatie kwamen er ook dit seizoen meer grutto's groot. De BTS tellingen, het percentage broedparen grutto met kuikens, was afgelopen seizoen 75%, ruim voldoende voor groei van de populatie.

En dat is goed nieuws. Zo is het aantal plas-dras gebieden toegenomen en zijn er inmiddels op ruim 40 locaties stukken land drassig gemaakt voor de weidevogels. Een positieve ontwikkeling is ook dat Weidehof in overleg met de deelnemers steeds meer stuurt op geschikt opgroei gebied voor de kuikens. Een nest met eieren is het begin, maar geen garantie op broedsucces. Kunnen de kuikens zich goed bewegen in het gras en biedt de biotoop ruimte om te schuilen voor predatoren, vijanden als buizerds, kiekendieven en de vos. En is er genoeg voedsel voorradig?

Het blijft zaak het beheer steeds verder te optimaliseren. Denk aan kruidenrijke slootkanten, beweide percelen en gericht maaibeeld. Door elk jaar goed te monitoren, te observeren en de broedparen in beeld te brengen, verzamelen we veel informatie en kunnen we de goede dingen blijven doen.

Het beheer rondom de sloot en slootkant had ook in 2024 onze aandacht. In samenwerking met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard zijn we een project gestart om nog meer grondeigenaren te informeren over duurzaam slootbeheer. Door met de juiste machines te schonen en het moment van maaien, schonen en baggeren goed te bepalen, zorgen we ervoor dat planten en dieren het goed doen en de biodiversiteit groter wordt.

*In dit jaarverslag vind je QR-codes.
Scan die met de camera van je
telefoon voor meer informatie of
om de verhalen verder te lezen.*

ANLb 2024

Beleid

De belangrijkste taak van Weidehof is het uitvoeren van Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb).

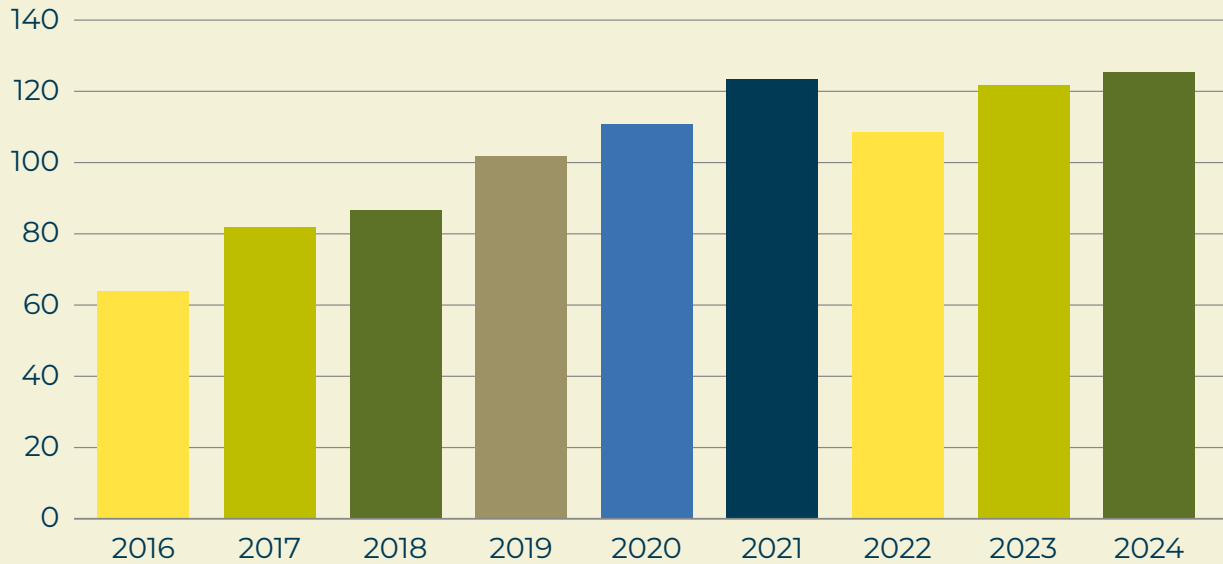
De ANLb-contracten met de agrariërs worden voor zes jaar afgesloten. Wel worden de beheermaatregelen jaarlijks geëvalueerd en eventueel in samenspraak met de agrariër aangepast, conform het principe 'lerend beheer'.

Voor Weidehof is het doel de weidevogelpopulatie te stabiliseren en indien mogelijk een kleine groei te realiseren. Daarnaast zet Weidehof in op een toename van de biodiversiteit in het gebied. Dit doet ze samen met ruim 120 agrariërs. Weidehof heeft de ambitie om alle agrariërs in het gebied de kans te geven zich aan te sluiten bij het ANLb. Hierbij staat voorop, dat gezocht wordt naar pakketten die passen in de bedrijfsvoering, opdat landbouw en natuur samen kunnen gaan.

Nog steeds groeit het aantal deelnemers. Op het moment van schrijven (oktober 2024) zijn er meer dan 120 bedrijven betrokken bij het agrarisch natuurbeheer.

Deelnemers ANLB

Tabel 1: aantal deelnemers per jaar sinds 2016.

Controle beheer

Weidehof voert steekproefsgewijs controles uit. Een enkele keer is terugkoppeling nodig, maar bij de meeste gevallen is geen sprake van opzet.

Daarnaast voert de NWWA controles uit. Constateert de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit een afwijking, dan maken ze een dossier aan met daarin ook de bevindingen van Weidehof. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO, beoordeelt of er uiteindelijk een korting op de vergoeding moet worden doorberekend door Weidehof.

Resultaten botanisch beheer en duurzaam slootbeheer

Botanisch beheer

Binnen het botanisch beheer, zowel volvelds als in de slootkanten, streeft Weidehof naar versterking en uitbreiding van de biodiversiteit. Door het juiste beheer, maaien en afvoeren en minder of niet bemesten, ontstaat er meer ruimte voor planten en dieren. De grote soortenrijkdom trekt insecten, vlinders en libellen. Ook amfibieën profiteren van het ecologisch beheer van de slootkant. Het botanische beheer is tevens een versterking van het weidevogelbeheer, want het biedt meer voedsel- en schuilmogelijkheden voor de kuikens.

Duurzaam slootbeheer

Door op een zorgvuldige en ecologische wijze te baggeren en te schonen, behouden we de

biodiversiteit die de smalle slootjes in de Krimpenerwaard kenmerkt. Weidehof helpt agrariërs bij het onderhouden van hun sloten. Door tijdig en gericht te baggeren en te schonen, creëren we voldoende waterdiepte en zuurstof voor de flora en fauna in het water.

Baggeren

Het baggeren zien we het liefst in een zogeheten mozaïek vorm. Dit houdt in dat een agrariër zijn sloten gespreid baggert.

Het heeft onze voorkeur te baggeren door het midden van de sloot. Slootbewoners hebben dan alle tijd om een veilig heenkomen te zoeken. Er is een beheervergoeding voor het baggeren.

Botanisch beheer								
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
83 ha	95 ha	95 ha	98 ha	107 ha	84 ha	100 ha	92 ha	106 ha

Waterbeheer								
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
152 ha	153 ha	286 ha	336 ha	456 ha	498 ha	502 ha	530 ha	538 ha

Tabel 2: aantal hectare beheer per beheertype.

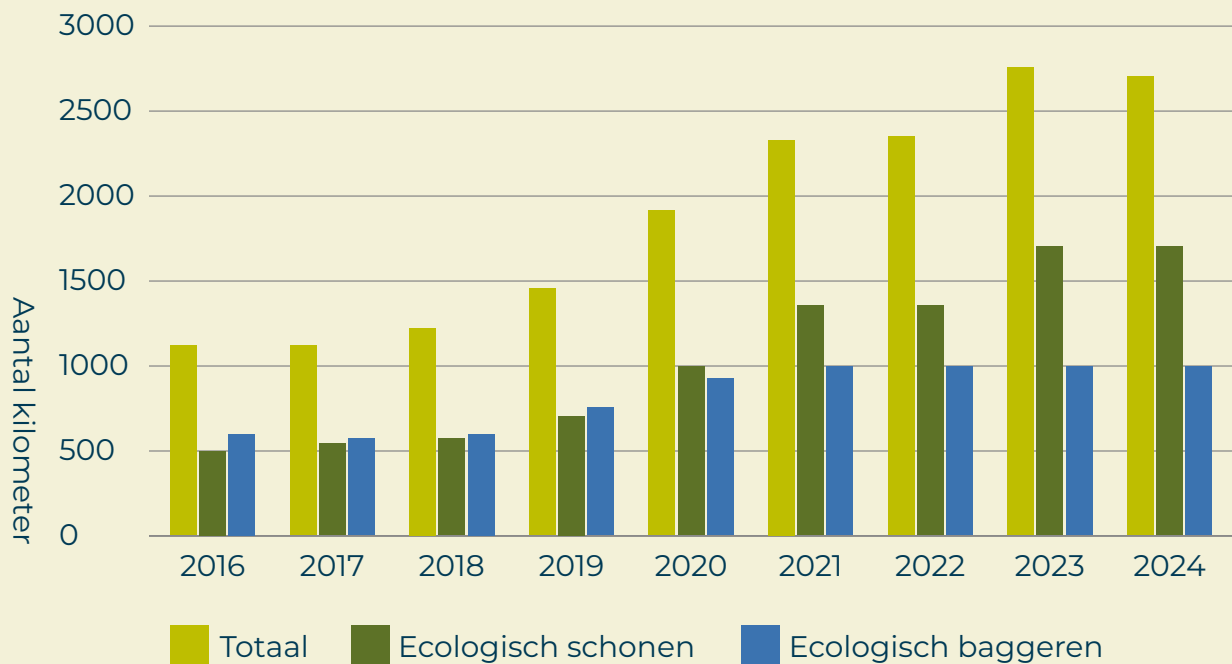
Ecologisch slootschonen

Weidehof vertelt agrariërs op welke wijze het schonen van sloten en slootkanten moet plaatsvinden om de soortenrijkdom aan planten en dieren te beschermen. Dit kan door het gebruik van het juiste materieel, bijvoorbeeld een ecoreiniger of maaikorf met knipmes. Zo blijven de wortels van de planten intact en komt er geen bagger in de slootkant. Weidehof organiseert zo nu en dan workshops waar de werking van verschillende machines wordt getoond.

Amerikaanse rivierkreeft

De aanwezigheid van de Amerikaanse rivierkreeft blijft een zorgelijke situatie. De sloten worden leeg gevreten en het dier plant zich snel voort. Bovendien vormt de exoot een potentieel risico voor de stabiliteit van oevers en percelen. De impact van de rivierkreeft op het ecosysteem van de sloten is groot. Provincie Zuid-Holland en het waterschap zoeken naar oplossingen en zijn in gesprek met het ministerie van Landbouw, die eindverantwoordelijk is voor dit probleem.

Tabel 3: aantal kilometers ecologisch slootbeheer.

Ecologisch slootshonen zorgt voor meer soortenrijkdom in de slootkant.

Resultaten weidevogelbeheer

Weidevogels doen het, tegen de landelijke trend in, redelijk goed in de Krimpenerwaard. Het lukt in veel gebieden om de gruttopopulatie in stand te houden en we noteren in een aantal polders zelfs een plus. De gemiddelde BTS in de Krimpenerwaard is met 75% voldoende voor groei van de populatie.

Het relatieve succes is het gevolg van maatwerk binnen het agrarisch natuur en landschapsbeheer (ANLb). Het aantal hectares weidevogelbeheer groeit licht. Er doen steeds meer agrariërs mee en het aandeel zwaar beheer, als plas-dras, beweiding en kruidenrijk grasland, neemt toe. Het lukt Weidehof om steeds beter te sturen op beheeremozaïek met veel variatie in grashoogtes en veel schuilmogelijkheden voor kuikens. Beweiding is daarbij essentieel. Wanneer de habitat op orde is, weten de weidevogels het gebied beter te vinden en zijn ze bij machte zich te weren tegen predatoren. Samen sta je sterk. En dat zien we terug in de getallen. De grafiek toont stijgende lijnen - toename aantal broedparen - voor de Big Five van de Krimpenerwaard. Het zegt echter niet per definitie iets over het broedsucces.

Weidevogel beheer								
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1246 ha	1266 ha	1390 ha	1503 ha	1534 ha	1680 ha	1618 ha	1828 ha	1918 ha

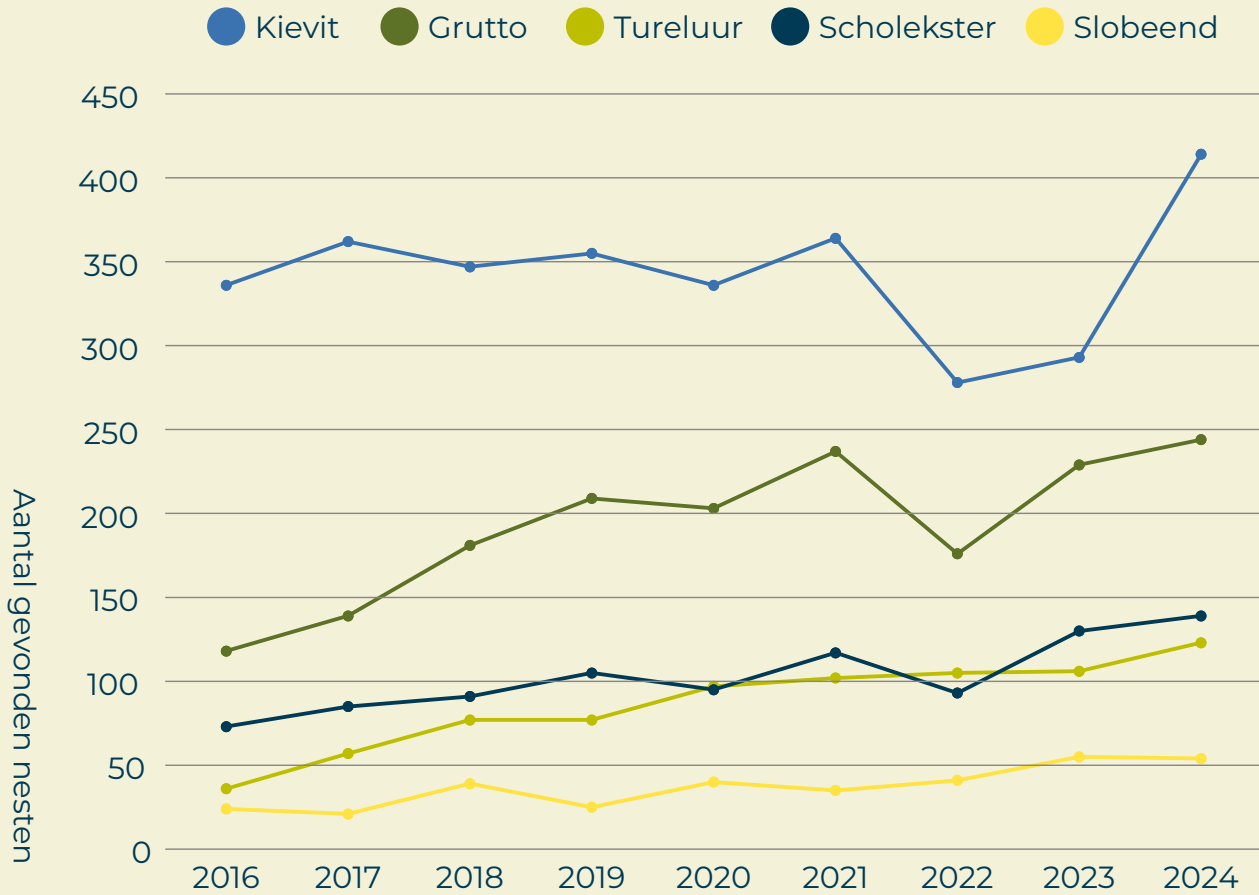
Tabel 4: aantal hectare weidevogel beheer.

Foto: Marjan van Liempd

Aantal broedparen per soort in de Krimpenerwaard

Tabel 5: ontwikkeling in aantal broedparen.

Predatie en predatiepreventie

Predatie en weidevogels. Het is niet in balans. De resultaten van het weidevogelbeheer worden net als voorafgaande jaren negatief beïnvloed door predatoren. Welke soorten actief zijn, verschilt per polder. Om beter zicht te krijgen op aanwezige soorten worden wildcamera's geplaatst. Om inloop van predatoren te weren plaatsen we gaas op dammen en hekken. Ook ruimen we rommelhoekjes op en onderhouden houtopstanden en andere bosjes, waar kraaien en marterachtigen graag vertoeven.

In 2024 hebben we een flyer uitgegeven waarop wordt uitgelegd hoe predatie voorkomen kan worden.

Als het beheer van een weidevogelgebied goed op orde is, beheermozaïek met variatie in grashoogtes en veel schuilmogelijkheden voor de kuikens, zal er ook minder predatie plaatsvinden. Wanneer bij het maaien de agrariër een paar meter randen laat staan, bieden die ook schuilmogelijkheden.

De meeste predatoren in de Krimpenerwaard zijn vogelvrij en mogen niet worden bejaagd. Voor een aantal vijanden geldt een ontheffing, verleend door de provincie Zuid-Holland. Het is een lastige discussie tussen betrokkenen als natuurorganisaties, milieuactivisten, weidevogelliefhebbers en agrariërs. Een aanvraag voor ontheffing voor bijvoorbeeld het bejagen van vossen en kraaien moet stevig worden beargumenteerd met daarbij foto's en ander beeldmateriaal. Weidehof probeert dan ook samen met vrijwilligers zoveel mogelijk predatie op foto en film vast te leggen.

Links een voorstelling uit de flyer van de ideale situatie waarin predatoren worden geweerd. De foto's onder weerspiegelen de harde realiteit.

*De weidevogels
ontkomen niet aan
onze tellingen.*

BTS-tellingen met 75% ruim voldoende

Voor de grutto is het Bruto Territoriaal Succes (BTS) door middel van BTS-tellingen een goede graadmeter voor de reproductie. De BTS-telling bestaat uit een paren en een gezinstelling. Eind april wordt het aantal broedparen en eind mei het aantal alarmerende paren met kuikens in een gebied geteld.

Hieruit wordt berekend hoeveel procent van de broedparen op dat moment kuikens heeft. Als het BTS kleiner is dan 50% dan is er onvoldoende reproductie en daalt de grutto populatie. Tussen 50% en 65% is de reproductie bij minimaal 1 vliegvlug jong per paar voldoende en blijft de populatie in stand. Met een BTS van 65% kan er weer groei in de populatie ontstaan.

Het eindresultaat van de BTS-tellingen van 2024 is met 75% ruim voldoende om de grutto populatie in stand te houden. Naast het tellen van de grutto worden ook Kievit, Tureluur en Scholekster meegenomen in de telling. Op basis van de verzamelde gegevens wordt gekeken of het beheer eventueel moet worden aangepast. De meeste vogelrijke gebieden worden ieder jaar geteld, maar voor een aantal polders hanteren we een termijn van één keer per drie jaar.

In 2024 zijn de volgende 13 gebieden geteld: Polder de Nesse, Ouderkerk oost, Lekkerkerk Noord, Schuwacht, Den Hoek Zuid, Elserkade, Zuidbroek Noord, Koolwijk, Benedenberg Zuid, Kadijk Oost – Tussenlanen, Kadijk Oost – Bovenberg, Tussenlanen – Bovenberg en Vlist West.

Uiteenlopende resultaten

De resultaten van de BTS-tellingen variëren per gebied. In gebieden met een goed beheeremozaïek brachten bijna alle grutto's één of meer kuikens groot. Door een mix van extensief weiden, uitgestelde maaidatum, kruidenrijk grasland en plas-dras ontstaat een beheeremozaïek met verschillende gewashoogten. Een perfecte biotoop voor de weidevogels. Omdat de aantallen in deze gebieden omhoog zijn gaan, kunnen ze zich beter weren tegen predatoren.

Gebieden	Eind april	Eind mei	BTS
	parentelling	kuikentelling	
Kadijk oost - Bovenberg	17	3	17,6%
Kadijk oost - Tussenlanen	29	28	96,6%
Vlist westzijde	33	33	100,0%
Koolwijk	10	8	80,0%
Schuwacht	8	1	12,5%
Tussenlanen - Bovenberg zuid	4	3	75,0%
Benedenberg zuid	34	30	88,2%
De Nesse noord	5	2	40,0%
Ouderkerk oost	11	9	81,8%
Zuidbroek noord	0	0	
Elserkade	8	8	100,0%
Den Hoek zuid	7	4	57,1%
Lekkerkerk noord	6	0	0,0%
Totalen	172	129	75,0%
BTS voldoende (>65%)			
BTS mogelijk voldoende (50-65%)			
BTS onvoldoende (<50%)			

Tabel 6: BTS percentage per werkgebied.

Lerend beheren

Ligt het aan het beheer of is predatie de boosdoener? Weidehof gaat de goede en slechte gebieden met elkaar vergelijken. Lerend beheren dus.

De parentelling van eind april geeft aan wat de beste broedplek is. De gezinstelling van eind mei geeft aan wat de beste plaats is voor kuikens. Waar grutto's graag broeden op percelen met rust tot 1 juni, gaan ze met hun kuikens vaak naar percelen met extensief beweide land. Kieviten broeden daarentegen graag op kort grasland of op maisakkers en gaan met hun kuikens naar kruidenrijke percelen of extensief beweide percelen. Binnen een beheeremozaïek is een plas-dras de perfecte plek voor alle weidevogels met kuikens.

Getelde gebieden 2024.

Tweede gezinstelling: timing is essentieel

De gezinstelling van eind mei zegt vaak niets over vliegvlugge jongen. Daartoe zou een tweede gezinnen telling moeten plaatsvinden. De timing van deze telling is echter cruciaal omdat de vliegvlugge jongen vrij snel naar andere foerageergebieden vertrekken. Wordt de tweede gezinstelling te vroeg gehouden dan geeft het geen extra inzicht in de vliegvlugge aantallen. Voor 2025 zal voor een aantal gebieden ingezet worden op een tweede gezinstelling, om zo de BTS-telling te optimaliseren.

Monitoring en inzet drone

De digitale wereld heeft zijn intrede gedaan in de nestbescherming. Vrijwilligers voeren de nesten digitaal in. En ook het drone team van Weidehof werkt met geavanceerde cameratechnieken en geoptimaliseerde hard- en software om nog beter te kunnen speuren naar nesten, waarbij ook de foto's steeds nauwkeuriger kunnen worden bekeken. Vooruitgang dus.

Weidehof startte in 2017 met de inzet van een drone voor de weidevogelbescherming. Inmiddels werkt het drone team met een steady drone en een goed systeem waarin de data wordt opgeslagen. Deze innovatie is niet meer weg te denken in de Krimpenerwaard. Het past hier dan ook om de drive en de tomeloze inzet van het team te benoemen.

Boven het veld

Weidevogelbescherming vanuit de lucht levert prachtige plaatjes op van de polder. De vluchten met geavanceerde apparatuur onder de drone worden grondig voorbereid.

De verzamelde data wordt vervolgens opgeslagen, verwerkt en gedeeld met de veldcoördinatoren, agrariërs en vrijwilligers. De voorbereidingen van een vlucht beginnen in alle vroegte... Lees hiernaast het verslag van ons droneteam in actie.

Drone team:

✓ Koos	✓ Raymond	✓ John
✓ Walter	✓ Bernard	✓ Jan
✓ Joop	✓ Abe	✓ Rob
✓ Henk	✓ Hugo	✓ Ton

Vluchtverzoek van 22-04-2024.

“

De batterijen hebben het beter dan wij — zo lekker knus tegen elkaar, rond de 20 graden als ze de drone in gaan en rond de 25 als ze er weer uitkomen.

”

Als drone vlieger heb je de verantwoordelijkheid voor het veilig uitvoeren van de vlucht en je zou het niet denken, maar daar komt best veel bij kijken.

De vluchtopdracht bestaat uit een stukje tekst met naam en adres van de agrariër en informatie over het perceel. Ook zit er een afbeelding bij van waar er exact gevlogen moet worden. Het klinkt saai, maar dat is het allerminst.

Binnen het oranje kader graag scannen.

Deze informatie vergelijk ik dan altijd met Google Earth om te zien hoe ik er kan komen en of er obstakels in de buurt zijn, als hoogspanningsmasten, hoge bomen en windmolens – geen vriendjes van de drone. Onze drone is namelijk niet bemand met slimme software, waarmee hij de obstakels kan ontwijken. Onze drone denk: „ik kan er wel doorheen.” En ik verzeker jullie: de drone verliest het in alle gevallen...

Scan deze code en lees het complete verslag.

Resultaten per polder

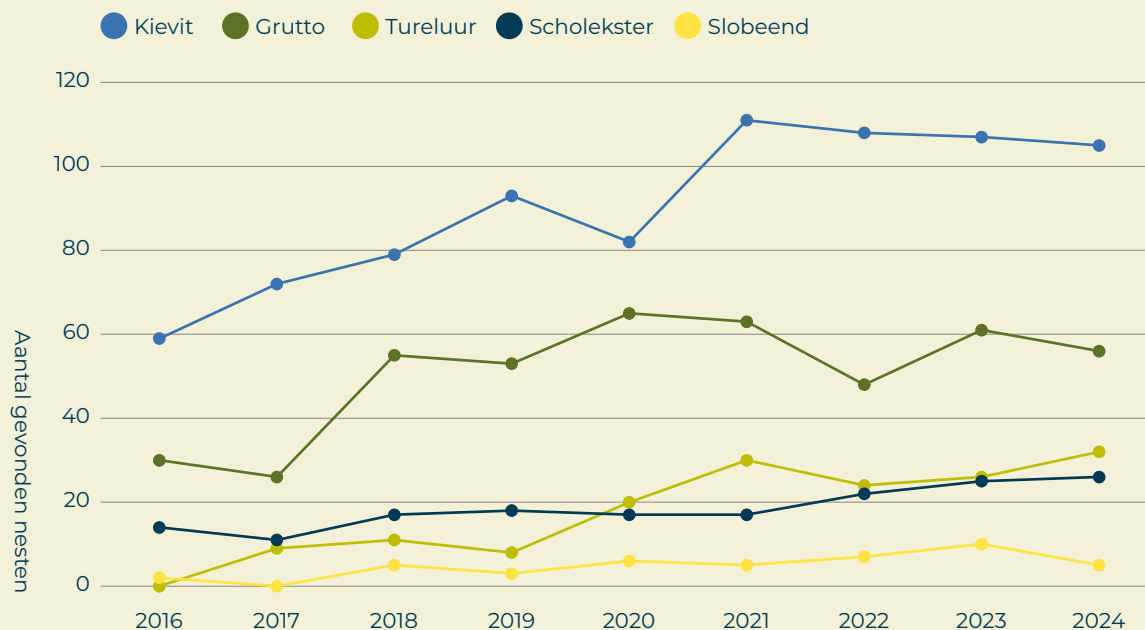
Polder Bergambacht Oost succesvol: BTS percentage Tussenlanen 97%

Deze polder bestaat uit drie deelgebieden:
Tussenlanen, Bovenberg Noord en Bovenberg Zuid.

In alle deelgebieden wordt flink ingezet op weidevogelbeheer. Er liggen verschillende plas-dras locaties en een mooie beheeremozaïek van aaneengesloten percelen met weidevogelpakketten.

Nesten Bergambacht Oost per soort per jaar

Tussenlanen

Waar de vogels in eerdere jaren samen clusterden rond de plas-dras locaties, zijn ze in polder Tussenlanen wat breder uitgewaaierd. Eén van de plas-dras locaties werd zelfs opvallend weinig bezocht. Na het plaatsen van een wildcamera bleek dat hier met grote regelmaat een bunzing op bezoek kwam. Dat verklaarde de verschuiving van de vogels. Desondanks zijn er goede resultaten geboekt. We noteerden meer broedparen dan in voorgaande jaren, en ook het BTS percentage voor polder Tussenlanen lag op een hoge 97%. De populatie grutto's groeit in dit gebied. Dit is ook te danken aan de aanwezigheid van een grote kolonie zwarte sterns, die met hun felle reacties op ongewenste gasten het weidevogelbeheer versterken.

Bovenberg Noord

Een weinig rooskleurig verhaal, ook al was het aantal broedparen gelijk aan andere jaren. De werkzaamheden op het land werden vanwege het slechte weer steeds uitgesteld. Toen de weersomstandigheden het eindelijk toe lieten moest alles tegelijk en in korte tijd gebeuren. Die verstoring werd veel broedparen en jonge gezinnen fataal. Het BTS percentage kwam hierdoor uit op een magere 18%.

Bovenberg Zuid

De broedparen vestigden zich hier net als in andere jaren wat later. De weidevogels maakten goed gebruik van de twee plas-dras locaties en de tussenliggende beweeide percelen. De mozaïek geeft de weidevogels de ruimte te broeden en hun kuikens groot te brengen. Wel zorgen ganzen in dit deelgebied voor onrust. Ook de predatiedruk door vliegende predatoren als kraai, kiekendief, kleine mantelmeeuw en buizerd is hoog. Een groep studenten van Hall Larenstein, die de predatie monitorde, zag geen heterdaadje, maar volgens de studenten leidde de aanwezigheid van predatoren wel tot onrust en verstoring onder de vogels. Het BTS percentage voor deze polder ligt op een mooie 75%. De populatie groeit.

Weidewachter

Elma Wobma

Polder Tussenlanen

*Een kievit met vier jongen,
een scholekstergesinnetje,
meerdere vliegvlugge jonge
kieviten tussen het hooi en
een groenling op een tak. Op
een prachtige zomeravond,
tijdens het laatste rondje
door de velden in 'ons' mooie
gebied genoten we van
de vogels, die de moeilijke
omstandigheden dit seizoen
toch maar mooi hadden
overleefd! En daar hadden wij
weidewachters samen met
de natuurbewuste boerinnen
en boeren in dit gebied toch
maar mooi ons steentje aan
bijgedragen...*

Scan deze
code en lees
het complete
verslag.

Weidewachter Gert van de Velde

Polder Benedenberg

Toen ik hoorde van Klaas dat ik dit jaar bij Jaap Schep moest gaan lopen, krabde ik me wel even achter mijn oren- want dat zijn immers niet zomaar een paar bunders. Maar Klaas zou Klaas niet zijn om het te nuanceren: "Nee joh...we gaan alleen naar de stukken achter zijn boerderij en naar nog een paar stukken in polder Benedenberg..."

Scan deze code en lees het complete verslag.

“ Ik liep lang met kaplaarzen aan. Nesten onder water...
Nat nat en nog eens nat! ”

Polder Bergambacht West

Deze polder bestaat uit drie deelgebieden: Benedenberg Zuid, Kadijk West en Zuidbroek

Aan de zuidkant van Benedenberg is het een paradijs voor weidevogels. Een goed beheer-mozaïek met een variatie aan extensief beweid land, kruidenrijk grasland, percelen met rust en twee plas-drassen werpt zijn vruchten af. Het is één van de succesvolste gebieden van de Krimpenerwaard. Dat blijkt ook uit de resultaten van de BTS telling, 88% van de grutto's hebben kuikens. Een heel erg mooi resultaat.

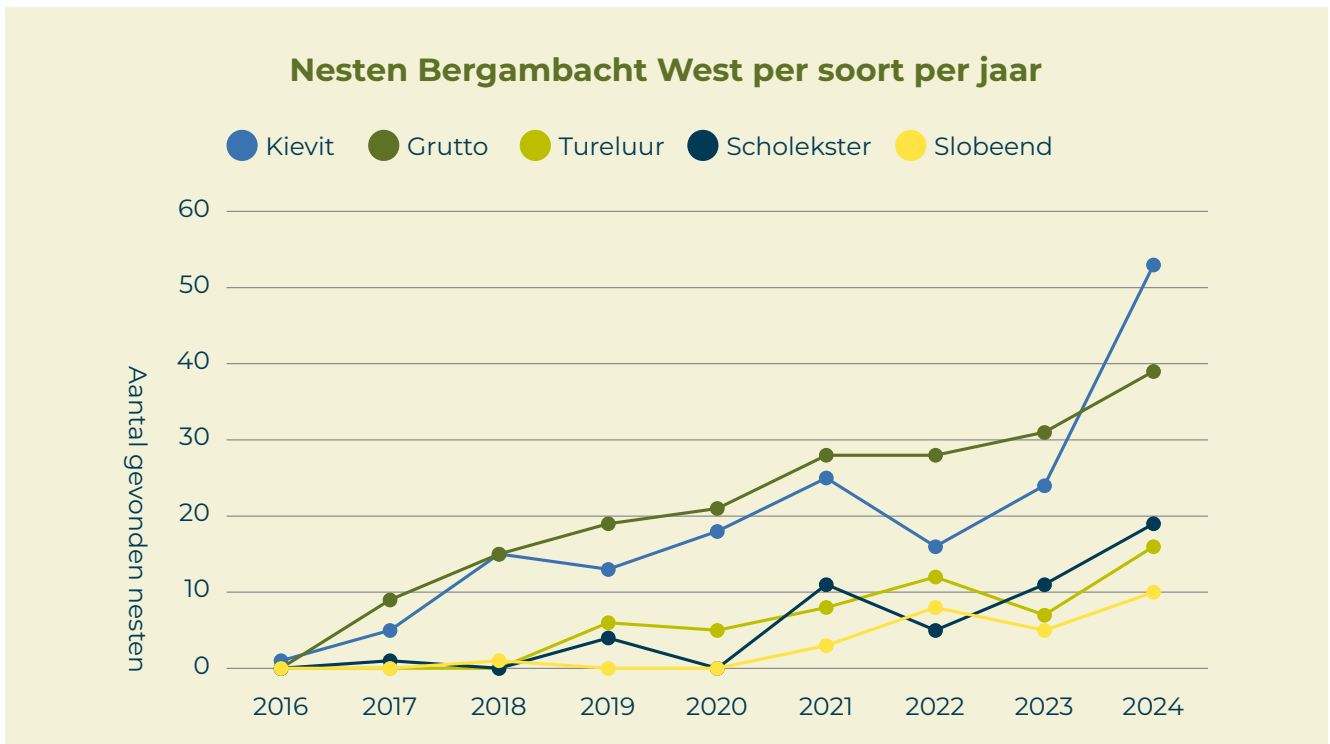
Ten noorden van de Kadijk, in het agrarische deel gaat het goed met de weidevogels door een mooie beheer-mozaïek én de aansluiting met het NNN gebied van Zuid-Hollands Landschap. We telden er 13 paren grutto met kuikens bij de plas-drassen. Noemenswaardig is de populatie veldleeuweriken in dit deel van de polder.

In Zuidbroek is het weidevogelbeheer aangepast en uitgebreid met een tweede plas-dras. De combinatie met een naastgelegen perceel met rust tot 1 juni pakte goed uit en leidde tot positieve resultaten in het weidevogelbeheer.

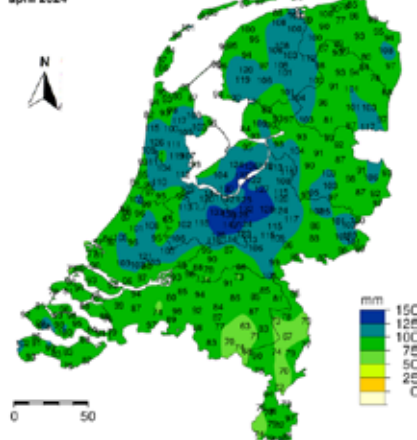
Stippenkaart van polder Bergambacht West.

KNMI: 2024 gaat de boeken in als één van de natste lentes sinds 1906

En er sneuvelden meer records. Volgens het KNMI was de lente '24 (maart – mei) record warm, zeer nat en somber.

Maandsommen neerslag, april 2024

© 2024 KNMI

Met 256 millimeter neerslag (langjarig gemiddelde van 148 millimeter) één van de natste sinds 1906. In 1983 viel 273 millimeter. Alleen in 1979 viel meer, 310 millimeter. In het zuiden viel plaatselijk meer dan 300 millimeter, ongeveer twee keer zo veel als normaal. Uitgesplitst in maanden was het in maart droog, april zeer nat en in mei recordnat!

Scan deze code voor alle gedetailleerde klimatologie overzichten

Warmste lente sinds het begin van de metingen

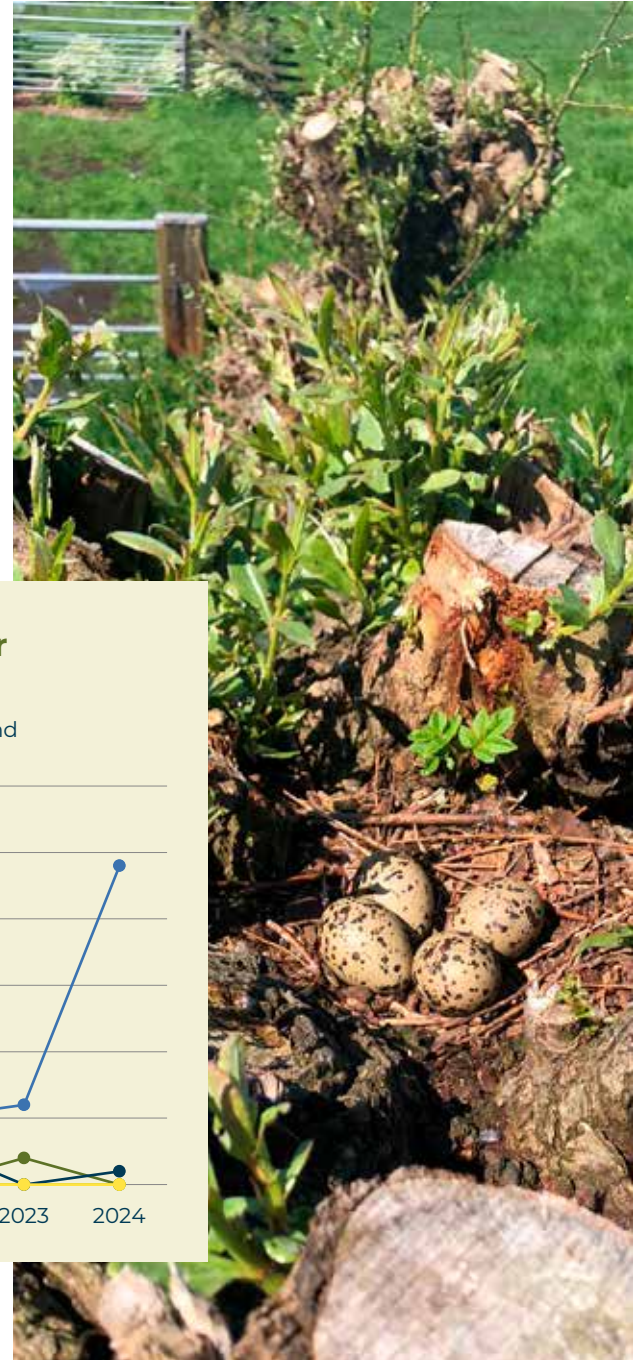
Met een gemiddelde temperatuur van 11,8 °C (langjarig gemiddelde van 9,9 °C) was de lente de warmste sinds het begin van de metingen. Het oude record van 11,7 °C dateert van 2007. Alle maanden waren ruim te warm. Maart was recordwarm met een gemiddelde temperatuur van 9,0 °C tegen normaal 6,5 °C. In april was de afwijking het kleinst, 10,8 °C tegen normaal 9,8 °C. Mei was één van de warmste meimaanden sinds het begin van de metingen met een gemiddelde van 15,5 °C tegen normaal 13,4 °C.

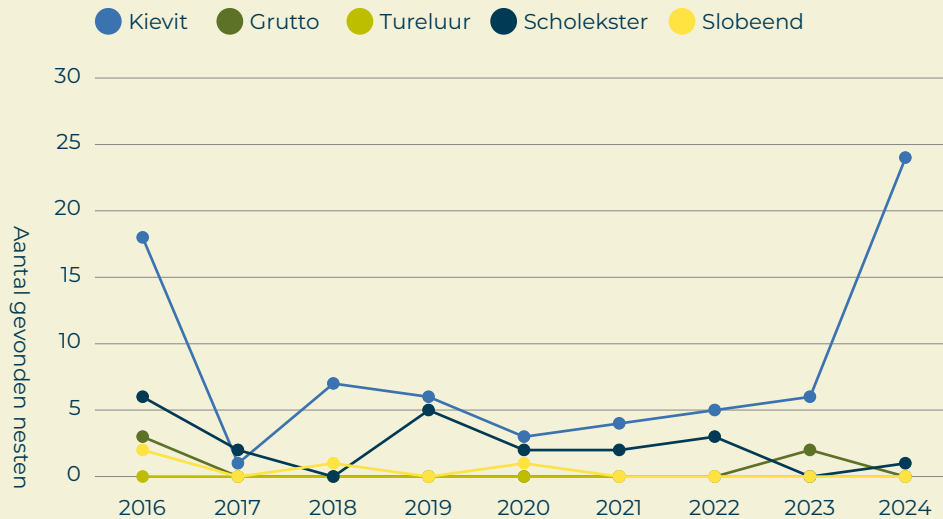
Polder Haastrecht

Op een maïspaneel werden begin mei 20 Kievitsnesten gevonden. Het ging hier meest om het tweede legsel. De eerste nesten gingen verloren vanwege de regen en de kou.

Op naastgelegen percelen werd geweid, ideaal voor foeragerende kuikens. Ze vonden er voedsel en beschutting en kregen zo de kans tot vliegvlugge jongen uit te groeien. Een mooie combinatie en een goede uitvoering van (mozaïek)beheer.

Nesten Haastrecht per soort per jaar

Verlag #04

Weidewachter

Bas de Hoop

Polder Lekdijk West

Pieter Marijnus verhuisde naar Middelburg, maar liep nog een paar keer mee met ons. Gelukkig kwam Roeland van der Niet onze groep versterken. In de 2^e helft van maart startten we met het veldwerk....

Scan deze code en lees het complete verslag.

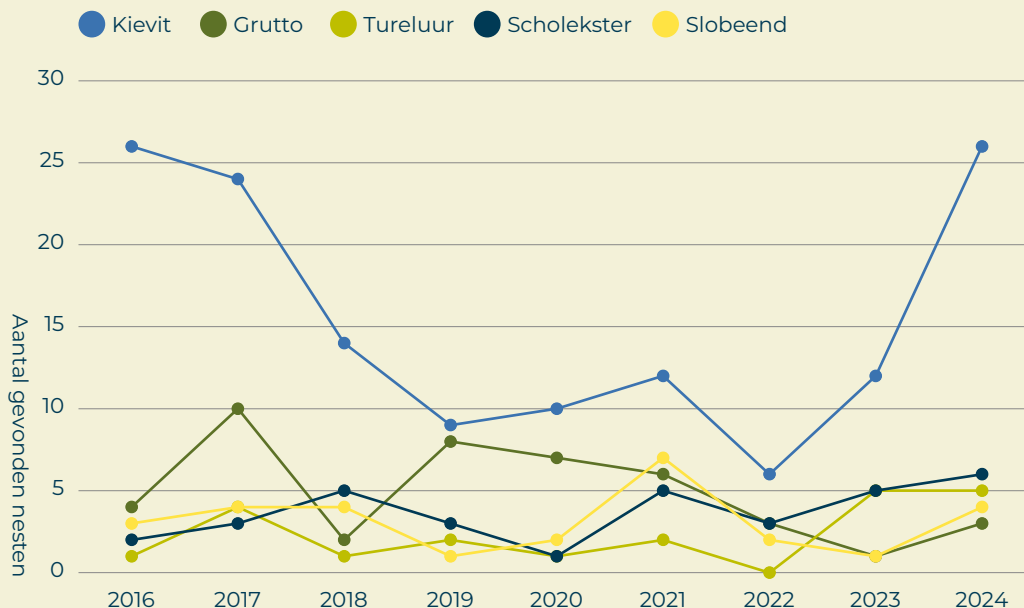

Polder Bergambacht Lekdijk West

Bij Lekdijk West broedden hoofdzakelijk Kieviten en scholeksters op de maispercelen. Na enkele jaren van teruggang lijkt hier de weg omhoog te zijn ingezet.

De late bewerking van de maispercelen werkte goed voor de kuikens. Ze profiteerden nog lang van het braakliggende perceel, waar voldoende insecten te vinden waren. Maar het blijft kwetsbaar, omdat de vos ook zijn intrede in het gebied heeft gedaan. Met wildcamera's proberen we de looproutes van vossen en andere grondpredatoren vast te stellen. Mogelijk kan het afgazen van hekken het komende seizoen helpen.

Nesten Bergambacht Lekdijk West per soort per jaar

Polder Lekkerkerk Oost

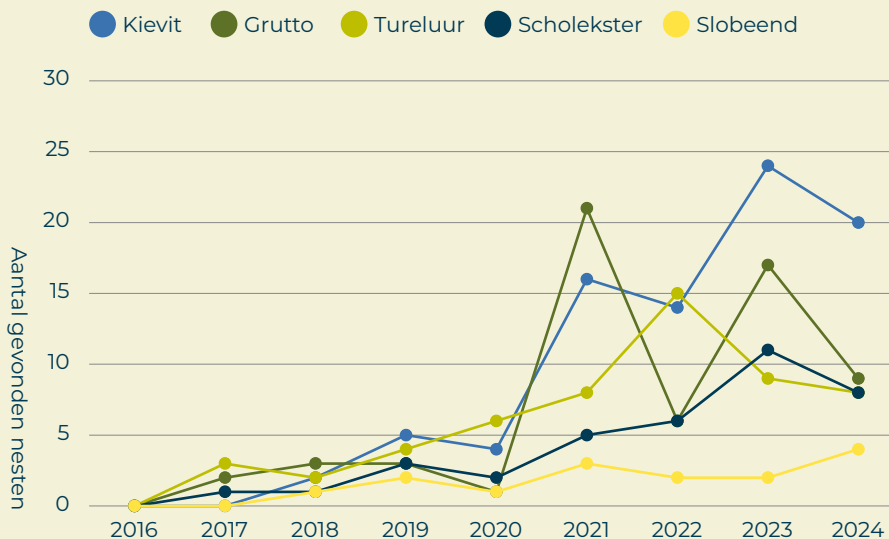
De meeste weidvogels broedden tussen de Tiendweg-Oost en de Opperduit. Er ligt een plas-dras en in de sloten vestigen zich al een aantal jaren tientallen zwarte sterns op de vlotjes die tussen de gele plomp zijn neergelegd. Een groot succes!

Dat geldt in mindere mate voor de weidevogels. We hebben geen officiële monitoringsgegevens, maar de big five van de Krimpenerwaard is er aanwezig. Ten noorden ervan zien we kleinere aantallen op percelen waar het weidevogelbeheer niet aaneengesloten ligt. Het is daardoor lastiger voor de kleinere groepen vogels de kuikens vliegvlug te krijgen. Daarnaast zijn ook de predatiekansen groter omdat het ontbreekt aan verdedigingscapaciteit in de lucht. Dit verklaart de dalende trend van de weidevogels.

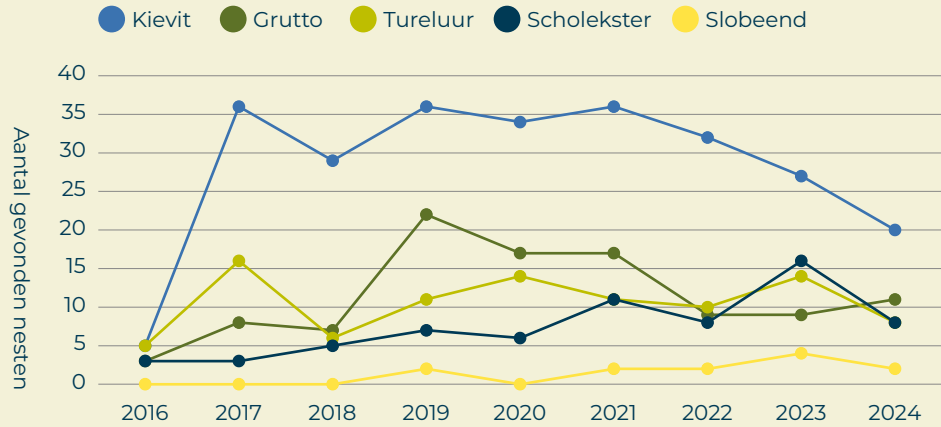

De zwarte sterns maken dankbaar gebruik van de uitgelegde vlotjes tussen de gele plomp.

Nesten Lekkerkerk Oost per soort per jaar

Nesten Lekkerkerk West per soort per jaar

Deze jonge tureluurs komen bij van hun eerste vliegles, nota bene op een plateau voor scholeksters!

Polder Lekkerkerk West

In dit gebied van de Krimpenerwaard concentreert het weidevogelbeheer zich in polder Schuwacht. Ondanks de inzet van de agrariër en de vrijwilligers valt het resultaat van de BTS tellingen in Schuwacht met 12,5% zwaar tegen.

En dat ondanks de plas-dras locaties in de polder, het zijn er inmiddels drie. Het gaat hier om een mooie concentratie weidevogels in een relatief klein gebied, en dat maakt de vogels kwetsbaar voor predatoren.

Ook verderop in de polder kwam er te weinig groot. Waarschijnlijk een combinatie van een te klein gebied en predatie. Zo zat er een buizerd en spotte een wildcamera een vos. Bovendien zat het weer tegen. Het beweide perceel naast de plas-dras was te nat voor de koeien. Daarom werd voor het creëren van een mozaïek een stuk uit het perceel gemaaid. Het was dweilen met de kraan open. Letterlijk!

De scholeksters in het gebied vonden hun stek op een plateau en dat ging goed.

Voor volgend seizoen proberen we door o.a. de inzet van wildcamera's meer inzicht te krijgen in predatie. Om zo beter grip te krijgen op wat er met de kuikens gebeurt.

“ Het is altijd weer bijzonder om met elkaar onze weidevogels te volgen.

”

Weidewachters

Bernard de Jong

Jessica Schouten

Erik Olijslager

Koos Konijnenburg

Jannie Monhemius

Gabi Baartman

Polder Lekkerkerk West

Elk jaar weer heb ik weer hetzelfde gevoel: kriebels in mijn buik als de eerste tekenen van het voorjaar zich aandienen. Dat betekent: het weidevogelseizoen gaat weer beginnen! Na een relatief rustige periode in onze groepsapp, komen de berichten rond februari weer langzaam op gang. De gezamenlijke startbijeenkomst staat in de agenda...

Scan deze code en lees het complete verslag.

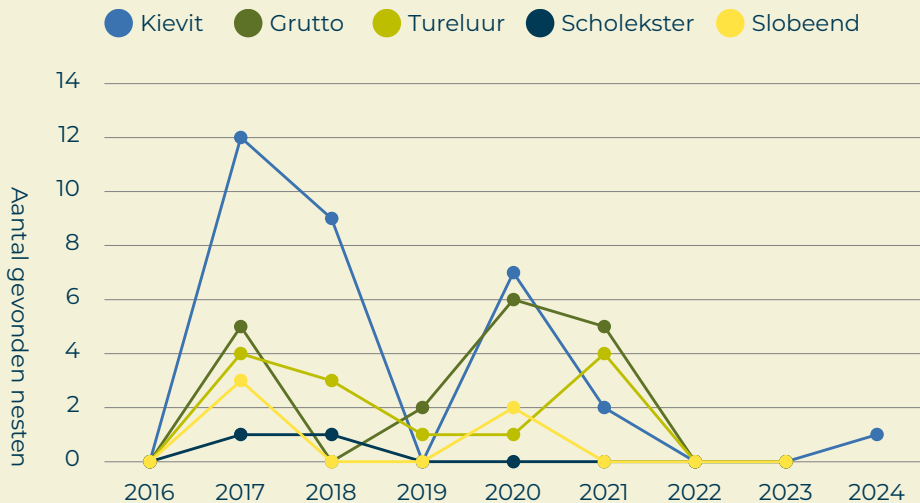
Polder Moordrecht

In polder Moordrecht heeft Weidehof één deelnemer. De percelen van de melkveehouder grenzen nagenoeg aan de nieuwe woonwijk Westergouwe.

Wetende dat ook de vos het gebied heeft ontdekt, is het voor weidevogels beter om zich uit de voeten te maken. Maar dit jaar besloot een kievit paar het toch te wagen op het perceel zonder legselbeheer. De agrariër meldde dat de jongen groot zijn geworden, ondanks de vele kraaien. En dat is goed nieuws!

Nesten Moordrecht per soort per jaar

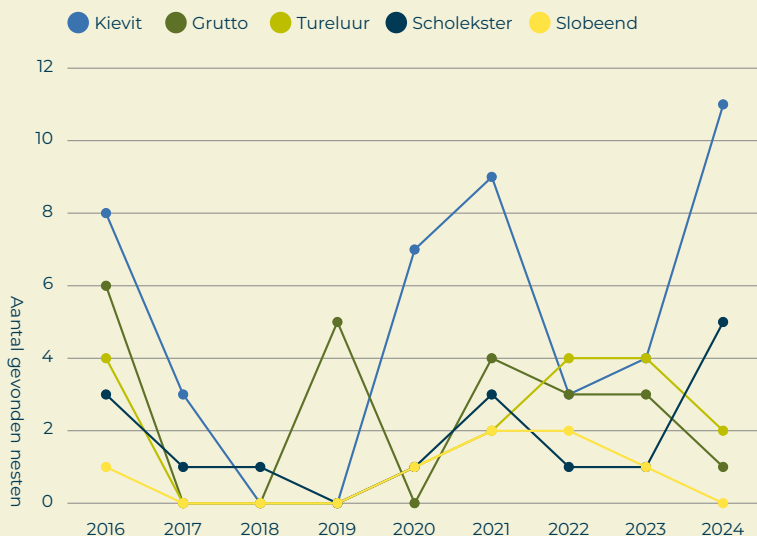
Deze vos werd in de nacht van 26 juli 2024 vastgelegd op wildcamera.

Polder Nieuwerkerk aan den IJssel

In polder Hitland, grenzend aan de golfbaan, zijn een aantal agrariërs die deelnemen aan ANLb. Twee melkveehouders en een paardenhouderij die last-minute aanhaakte vanwege vijf broedparen kievit.

Een kleine hoeveelheid vogels bij deze deelnemers en helaas we vallen in herhaling, maar ook in deze polder maken predatoren als de vos en roofvogels het de weidevogels moeilijk. Er zijn enkele kuikens vliegvlug geworden, maar ze zijn op één hand te tellen. De agrariërs hebben desondanks hun steentje bijgedragen door percelen te beweiden en lastminute beheer af te sluiten.

Nesten Nieuwerkerk aan den IJssel per soort per jaar

Verslag #06

Weidewachter Greetje de Back

Polder Hitland

Vanaf april tot eind augustus inventariseerden we planten langs alle sloten in het gebied van melkveehouder Verduijn, waarbij t/m mei de focus lag op het tellen van de weidevogels. Terloops namen we de planten mee.

Vanaf juni lag de nadruk weer op de flora en liepen we systematisch alle slootranden af totdat ze – om verruiging tegen te gaan – werden gemaaid. We telden...

Scan deze code en lees het complete verslag.

2024 in Cijfers

In 2024 boekte Weidehof goede resultaten in het agrarisch natuurbeheer. De aandacht voor weidevogelbeheer, botanisch beheer en duurzaam slootbeheer in het gebied groeit. De goede samenwerking met agrariërs is hierbij essentieel.

123

deelnemers

Kruidenrijke/botanische rand **213 ha**

42

plas-dras
locaties

2714 km

Duurzaam slootbeheer

2562 ha

areaal
agrarisch
natuurbeheer
(excl. cumulerende pakketten)

974

gelocaliseerde
nesten
big five

74%

van de grutto's
heeft kuikens,
genoeg voor
groei van de
populatie

Weidewachter Marja van Rooijen

Polder Berkenwoude

*En daar sta ik dan op
8 april met kletsnatte
voeten in mijn
hobbylaarzen, achter
mijn snelle begeleider,
op zoek naar nesten van
weidevogels in het land
van Jaap Slingerland.
En wat een verrassing
ook, toen we drie nesten
vonden met 2, 3, en 4
warme eieren van Kievit
en grutto...*

Scan deze
code en lees
het complete
verslag.

Polder Stolwijk – Berkenwoude

Hier liggen vijf deelgebieden:

Koolwijk, Benedenkerk, Benedenheul zuid / Achterbroek noord,
Beijersche, Berkenwoude

In sommige gebieden draagt pas gemaaid gras bij aan een goed beheeremozaïek. Zo bevonden zich in Koolwijk relatief veel kuikens op een perceel dat niet lang daarvoor was gemaaid en bemest. Langs de sloten stonden mooie kruidenrijke randen, waar de kuikens zich konden verschuilen en genoeg voedsel konden vinden.

De aangrenzende percelen waren nog niet gemaaid, waardoor hier een variatie in grashoogte ontstond. Koolwijk scoorde met 80% BTS ruim voldoende om de populatie te laten groeien. Afzettingen met gaas hebben de predatie daar daadwerkelijk terug gedrongen.

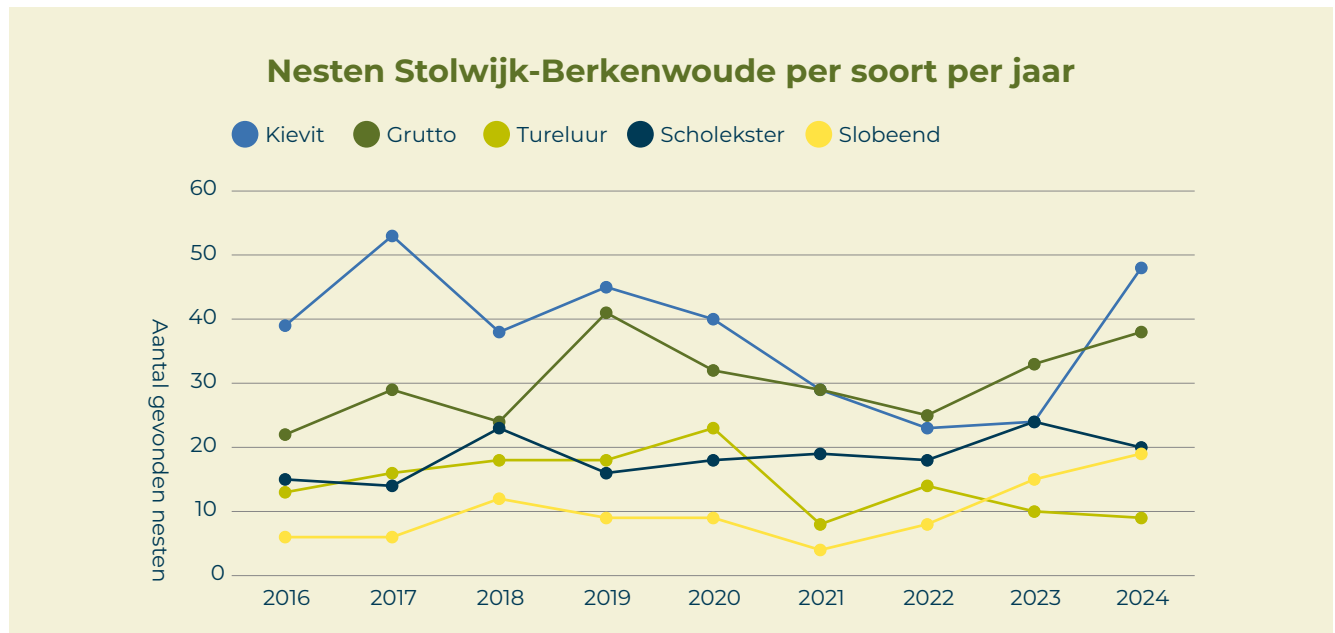

De noordzijde van polder Benedenkerk is in potentie een mooi gebied voor weidevogels. In het uiterste westen van deze polder is al jaren een kleine maar stabiele populatie vogels aanwezig. We hopen dat deze uitbreidt naar de oostelijke delen van polder Benedenkerk. Door middel van plas-dras in combinatie met weidevogelpakketten zorgen we er in ieder geval voor dat het gebied geschikt is voor de terugkeer van de weidevogels.

In de polder Benedenheul zuid / Achterbroek noord ligt een mooi mozaïek van verschillende beheerpakketten bij de deelnemers aan beide kanten van de Lansingh. De weidevogels concentreren zich voornamelijk rond de twee plas-dras locaties in dit gebied. De resultaten voor deze polder zijn goed. Hoewel polder Achterbroek niet is meegenomen in de tellingen is het BTS percentage

Een scholekster broedde vlakbij de boerderij en liep met zijn kuikens tussen de kippen.

Weidewachter

John Roos

Polder Berkenwoude

Mijn vrouw vond een artikel over de NVWK in het huis-aan-huisblad Het Kontakt Krimpenerwaard. Naar aanleiding daarvan heb ik me als lid bij het NVWK opgegeven. Zo rolde ik als vrijwilliger het weidevogelbeheer in en mocht ik als "groentje" een paar keer meelopen met Klaas de Mik...

Scan deze code en lees het complete verslag.

Verslag #08

voor dit gebied zelfs 100%. Dit kan te maken hebben met in- en uitloop van weidevogels tussen beide polders omdat we ervan uitgaan dat de Lansingh geen fysieke barrière vormt voor weidevogelgezinnen.

Aan de zuidzijde van Berkenwoude zit een kleine populatie weidevogels. Een paar agrariërs zetten zich in voor behoud van de vogels daar. Bij de Graafkade in Berkenwoude heeft Zuid-Hollands Landschap een gebied dat rijk is aan weidevogels. Aansluitend is op agrarisch percelen weidevogelbeheer afgesloten en ook daar broedt een klein aantal weidevogels.

In polder Beijersche is het niet druk met weidevogels. Het gaat slechts om een paar broedgevallen van Kievit, scholekster en slobeend. Weidehof richt zich hier voornamelijk op botanisch natuurbeheer.

In het gebied Stolwijk-Berkenwoude zijn enkele succesvolle kolonies zwarte sterns aanwezig.

Foto: Max Ossevoort

Weidewachters Klaas Speksnijder Henk van Dieren

Polder Stolwijk

We vonden 9 nesten bij de familie Graveland in Stolwijk. 4 van de grutto, 2 tureluurs, 1 kievit en 2 slobenden. Van 1 slobend wisten we niet zeker of het een slobend of een andere eendensoort was...

Een kat op jacht; weidevogels zijn weerloos in het donker.

Scan deze code en lees het complete verslag.

Familie de Jong

Polder Vlist

Verslag #10

Zo eind februari, begin maart wachten we als gezin gespannen op de komst van onze grutto's. Wie hoort ze het eerst?!

En we zien natuurlijk ook uit naar de rest van de big-five: de tureluur, kievit, scholekster en slobbeend...

Scan deze code en lees het complete verslag.

Polder Vlist

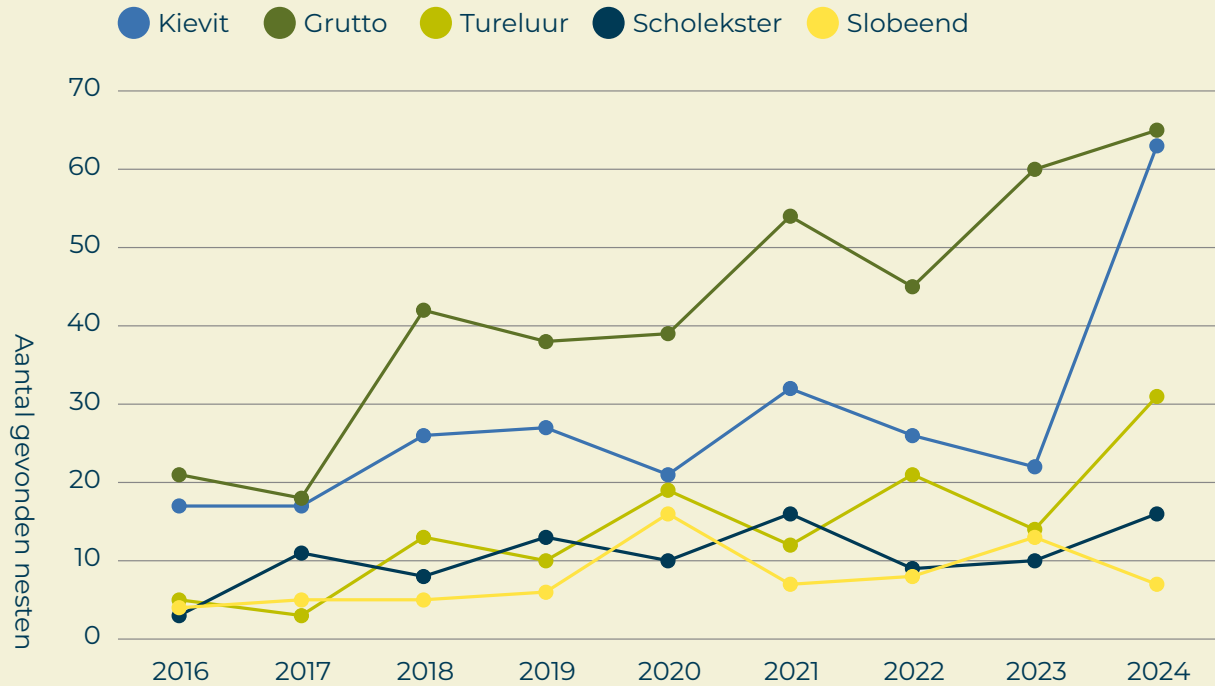
In de polder aan de West Vlisterdijk vestigden zich meer broedparen dan ooit. Alle agrariërs zijn intensief betrokken bij het agrarisch natuurbeheer. En dat vertaalt zich ook in een topscore, een BTS telling van 100%.

Het middelste deel van de polder - tussen de eerste en tweede wetering - is voorzien van een uitgeknipte beheeremozaïek. Er liggen diverse plasdras locaties, kruidenrijke graslanden, percelen met rust en percelen met een extensieve beweiding. Daarnaast zetten de agrariërs het weiden met de melkkoeien ook in ten gunste van de vogels. Zwaar beheer dus! Al deze ingrediënten zorgen ervoor dat de vogels Vlist elk jaar opnieuw weten te vinden. Dit seizoen kwam het aantal broedparen uit op ruim 180, een flinke groei ten opzichte van 2023. De familie Mulder telde voor het eerst meer dan 100 broedparen, een mijlpaal! Het leverde een taart op en het zorgde voor veel aanloop van lokale en provinciale politici.

Beweegbaar hek om predatoren te weren.

Nesten Vlist per soort per jaar

En er gebeurt meer: in Vlist wordt naast het weidevogel-beheer ook scherp gekeken naar preventie van predatie. Veel dammen zijn afgezet met gaas, rommel wordt opgeruimd en hout kort gehouden. Er zijn in de polder dan ook weinig geschikte plekken voor predatoren. Als de vijand zich toch laat zien wordt ze door de grote aantallen weidevogels weggejaagd. Ook voor de zwarte sterns zijn goede resultaten geboekt dit seizoen.

Polder Ouderkerk aan de IJssel

In deze polder liggen drie deelgebieden:
Ouderkerk-Oost, Ouderkerk-West, De Nesse-Noord

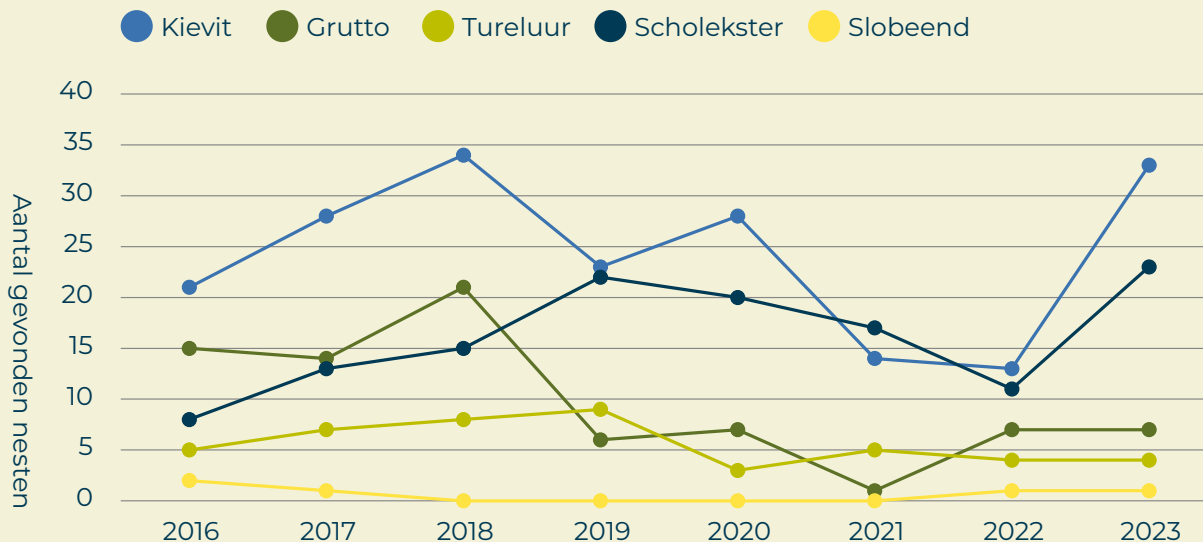
Het aantal weidevogels is toegenomen in polder Ouderkerk aan den IJssel. Er ligt in deze polders een mooi mozaïek met naast legselbeheer ook zwaar beheer als plas-dras, grasland met rust/voorweiden en kruidenrijk grasland. Ook worden de sloten duurzaam beheerd.

De meeste plas-drassen worden gevormd door het oppompen van slootwater met zonne-energie.

In het gebied Ouderkerk- Oost waren de resultaten met 81,8% BTS dit seizoen indrukwekkend. We telden 14 broedparen Kievit en ook de grutto koos deze polder als broedplaats.

Nesten Ouderkerk aan den IJssel per soort per jaar

Het is al vaker gememoreerd: predatie is de remmende factor voor de groei van de weidevogelpopulatie. Zo vliegen bruine kiekendieven uit de boezem regelmatig over voor een snack. En ook kraaien vertoeven graag in polder Ouderkerk. Maar met behulp van weidewachters, dronevliegers en de inspanningen van de agrariërs lukt het toch om jongen vliegvlug te krijgen.

Bij melkveehouders in Ouderkerk-West telden we bij een agrariër een tiental broedparen Kievit. Nadat de eieren waren uitgebroed en het gras voor deze weidevogels te lang was geworden, togen de ouders met hun jongen naar de buurman, waar een perceel lag met korter gras. Het was puur toeval. Het verschil in grashoogtes blijkt eens te meer essentieel.

In polder de Nesse Noord zijn de resultaten wisselend. In het noordoostelijk deel van de polder houdt een kleine populatie weidevogels zich vrij goed staande. Maar de aantallen lopen richting Ouderkerk terug. Ook in het gebied van het Zuid-Hollands Landschap lijkt dit het geval te zijn. Hoe meer naar het westen hoe minder vogels.

Een van de nieuwe deelnemers besloot op eigen initiatief in een perceel alleen het middenstuk te maaien, en dat pakte goed uit voor de grutto's, want deze vogel houdt van wat lengte in het gras en vond hier dus een prima verblijf.

“ Pullen die door nattigheid omkwamen van de kou, het hoort erbij. ”

Weidewachters

Leen Verschoor

Benjamin Hallie

Mel Blonk

Hugo Halleriet

Polder Lekkerkerk West

Het vogelseizoen begon op zaterdag 6 april. En hoewel het een zeer nat seizoen is geweest hebben we maar één zaterdag niet gelopen wegens het slechte weer.

En (te)veel hemelwater is voor weidewachters en zeker voor de boeren niet prettig om niet te zeggen waardeloos. De pomp voor de plas-dras van onze agrariër was min of meer overbodig omdat de helft van het land, ook zonder pomp, plas-dras stond...

Scan deze code en lees het complete verslag.

Zwarte sterns

Ook dit jaar zijn er op diverse locaties in de Krimpenerwaard tussen de gele plomp en/of krabbenscheer vlotjes neergelegd voor deze prachtige vogelsoort. Door de vegetatie in de slootkant ruimschoots te laten staan ontstaat er een goed broed- en kuikenbiotoop met voldoende beschutting en veel voedsel. De NVWK en Weidehof monitoren het broedsucces. Helaas was 2024 geen goed jaar, een enkele uitzondering daargelaten. We telden minder broedparen en de paren die er waren brachten minder jongen groot. Een gemiddelde van 0,78% vliegvlug jong per broedpaar is nodig om de populatie in stand te houden. Helaas hebben we dat dit seizoen niet gehaald.

Bergambacht

In de Tussenlanen in Bergambacht liggen er bij verschillende melkvee-houders vlotjes in sloten met gele plomp. Op twee locaties hebben de zwarte sterns zich gevestigd. In totaal zijn 19 broedparen geteld met 22 vliegvlugge jongen. Een enkel jong werd gepakt door een torenvalk.

In de Benedenberg in Bergambacht zijn op twee locaties 16 vlotjes uitgelegd. Er zijn meerdere paren gespot, maar slechts 3 gingen daadwerkelijk broeden. Helaas, zonder succes. Het broedsel dat uitkwam was na twee weken verdwenen. Het is onduidelijk wat er is gebeurd; wel vloog er in de buurt van de kolonie regelmatig een grote groep kraaien rond.

Lekkerkerk

In Opperduin zijn op 3 plaatsen vlotjes neergelegd. Op 1 locatie telden we 8 broedparen. Het was een drukte van belang in de kuikenfase. In totaal zijn er 16 vliegvlugge jongen geteld. Een prachtig resultaat in deze kolonie.

Vlist

In polder Vlist Westzijde zijn door de NVWK, agrariërs en Weidehof in verschillende sloten met gele plomp 88 vlotjes neergelegd. Op drie locaties vestigden zich zwarte sterns. In totaal ging het om 33 broedparen die met z'n allen 24 jongen groot brachten. Een mooi resultaat!

Aan de oostzijde van de Vlist zijn 91 vlotjes neergelegd, maar in tegenstelling

Scan de code om het complete verslag over het broedseizoen van de zwarte sterns te lezen.

tot andere jaren broedden er minder zwarte sterns. Uiteindelijk telde de NVWK 14 broedparen die met z'n allen 6 jongen wisten groot te brengen.

Stolwijk - Berkenwoude

Ook in de polders van Stolwijk en Berkenwoude zijn op diverse locaties zo'n 100 vlotjes uitgelegd. Op 6 locaties broedden in totaal 30 paren. Met 22 vliegvlugge jongen als resultaat doet de zwarte stern het ook in deze polders erg goed.

Ouderkerk a/d IJssel

Op twee plekken aan de IJsseldijk Noord in Ouderkerk a/d IJssel zijn vlotjes neergelegd in sloten met krabbenscheer. Helaas zagen de vogels de plekken niet zitten als broedplaats, maar zijn er wel groepen foeragerende sterns gezien.

Projecten

Weidehof is bij verschillende projecten betrokken. Meest op het gebied van de uitvoering, maar ook als penvoerder voor de betrokken partijen.

GLB pilot

Met het de GLB pilot “Met agrarisch waterbeheer werken aan bodemdaling, klimaat, waterkwaliteit en biodiversiteit”, willen we kennis vergaren over het effect van vernattingsmaatregelen in agrarisch beheerd veenweidegebied.

Wat is de invloed van het opzetten van het slootwaterpeil op:

- Grondwaterstand
- Biodiversiteit
- Agrarische gebruikswaarde
- Bodemdaling

De pilot is afgerond. Eén van de conclusies is dat vernatten veenweiden tot een hogere grondwaterstand leidt, maar het is geen duizend dingen doekje. Het effect van het opzetten van het slootpeil en actieve greppelinfiltratie op de grondwaterstand is sterk afhankelijk van de vorm van het perceel. Bij het opzetten van het slootpeil ging tot 10% van de gebruikswaarde van het perceel blijvend verloren door afkalving en het onderwater zetten van oevers. Ook was er lokaal verlies aan draagkracht en leidden de natte drassige omstandigheden lokaal tot hogere methaanemissies door actieve greppelinfiltratie.

Een periode van twee jaar is te kort om keiharde conclusies te trekken. Daarom wordt de pilot voortgezet vanuit de regiegroep Krimpenerwaard ZH-PLG. Daarbij worden ook andere maatregelen voor broeikasgasreducties meegenomen, zoals klei in veen.

De pilot wordt gefinancierd uit het ELFPO “Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland”.

WIS Stein-Zuid

Elf melkveehouders en andere particuliere grondeigenaren werken aan klimaat slimme maatregelen voor de toekomst van hun bedrijf in de polder Stein-Zuid (tussen Gouda, Haastrecht, Hekendorp, de Hollandse IJssel en de spoorlijn Gouda-Woerden). Het gaat om de aanleg van 125 ha waterinfiltratie (WIS) in een gebied van ca 390 ha.

De agrariërs in deze polder kiezen voor een aanpak die de landbouw verbindt met de stedelijke omgeving. Denk aan recreatie, natuur, verbeteren waterkwaliteit en biodiversiteit en verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Daarbij wordt samengewerkt met gemeente Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Rijnland, Provincie Zuid-Holland, PPP-Agro Advies en Waaloord VOF. Het WIS project wordt gecoördineerd door Weidehof. Dit project is gefinancierd uit de POP-3 subsidie van Provincie Zuid-Holland en wordt in de winter van 2024/2025 afgerond.

Bij dit project is sprake van steun uit het ELFPO “Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland”

Actieplan Boerenlandvogels Zuid-Holland

In de provincie Zuid-Holland is door verschillende gebiedspartijen het 'Actieplan Boerenlandvogels Zuid-Holland 2019-2027' opgesteld. Collectieven en terreinbeherende organisaties kunnen aan de hand van verschillende regelingen subsidie aanvragen voor projecten passend binnen de doelen van het Actieplan.

Kievitstroken versterken mozaïekbeheer.

Kieviten hebben een voorliefde om te broeden op braakliggende velden zoals maïsland of pas ingezaaid grasland. Maar voor de kuikens is het niet de perfecte plek. Met subsidie legde Weidehof een aantal braakstroken neer, waar het ook voor de kuikens beter toeven is. Een meerjarig project, waaraan meerdere agrariërs meededen. Er ontstaat zo nog meer mozaïek binnen een perceel. Voor de kuikens is er voldoende voedsel en schuilmogelijkheid in het gras naast de braakstrook.

Gedurende het weidevogelseizoen zijn de aangelegde braakstroken gemonitord op groei van vegetatie en aanwezigheid van weidevogels.

Dit kunstmatige strandje is volgend voorjaar een paradijs voor insecten.

Zandveldjes tegen vrije val veldleeuwerik

Weidehof legt met subsidie van Provincie Zuid-Holland leeuwerikveldjes aan, een oppervlakte van ca. 25 m² zand met een dikte van 20-30 cm. Het zandbed wordt ingezaaid met een mengsel van roodzwenkgras, gewone spurrie en echte kamille. Het veldje behoudt zijn openheid, maar trekt wel insecten aan als voedsel voor de weidevogels. De veldleeuwerik zoekt voor vestiging graag andere weidevogels op. De meest geschikte locaties voor de veldjes zijn dan ook percelen met weidevogelbeheer, bijvoorbeeld bij een plas-dras of kruidenrijk grasland. Een drietal agrariërs doet mee aan dit project.

Wildredders lijken succesvol

Wanneer er gemaaid gaat worden kan de agrariër of loonwerker gebruik maken van een elektronische wildredder. Dit apparaat wordt voorop de maaimachine geplaatst en zendt een hoog geluid uit, dat de vogels verjaagt. Ook hazen en eenden schrikken van het lawaai en slaan op de vlucht. 10 agrariërs hebben er dit seizoen mee gewerkt en de eerste resultaten zijn positief. Alhoewel een enkeling zich wel afvraagt of de wildredder nu echt het verschil maakt. Ook de maaimachine maakt veel herrie, waardoor vogels en andere dieren opschrikken en vluchten. Maar ondanks de voorzichtige kritiek gaat Weidehof ermee door. Al blijft het natuurlijk beter om bij veel broedparen of kuikens last minute beheer af te sluiten zodat nog even gewacht kan worden met maaien.

Duurzaam waterbeheer in samenwerking met Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK)

Weidehof ondersteunt het waterschap in duurzaam waterbeheer. Het gaat daarbij om samenwerking in onder andere de uitvoering, controle en monitoring van baggerwerkzaamheden en ecologisch slootschonen.

Door de sloten op een ecologische manier te onderhouden wordt de biodiversiteit in de sloot en slootkant vergroot. Zowel Weidehof als het HHSK streven deze doelstelling na en informeren hierover agrariërs in het gebied door middel van georganiseerde bijeenkomsten over dit onderwerp. Het samenwerkingsproject loopt tot eind 2027.

Poes in de mand

Voor het vierde achtereenvolgende jaar verspreidt Weidehof de flyer Poes in de Mand, een oproep aan katteneigenaren om tijdens het weidevogelseizoen van april t/m juni hun kat 's nachts binnen te houden.

De van oorsprong Friese campagne kreeg bij de start in 2020 veel aandacht en zorgde voor bewustwording bij katteneigenaren. Op vriendelijke en humoristische wijze wordt uitgelegd wat poezen zoal uitvreten in de nachtelijke uren. Zo leggen ze soms vele kilometers af en doen zich tegoed aan weidevogelkuikens. Dus 'kuikens in het land, poes in de mand.'

Agrarisch Natuurlijk

Via ZuivelNL konden agrariërs zich aanmelden voor het project Agrarisch Natuurlijk, waarbij een basis wordt gelegd voor het belonen van biodiversiteit en natuurbeheer binnen het agrarisch bedrijf.

Aan de hand van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) voor natuur, landschap en kruidenrijk grasland wordt de inzet van de agrariër zichtbaar en meetbaar.

Een goed verdienmodel voor landschappelijke diensten als verbeteren van de biodiversiteit is een vereiste voor de bedrijfsvoering. In de toekomst zal dit wellicht gekoppeld worden aan de KPI's die worden behaald.

Organogram Weidehof

Bestuur

- ✓ Piet Blanken (Voorzitter)
- ✓ Chiel Jan Aantjes (Secretaris)
- ✓ Antonie Vonk Noordegraaf (Penningmeester)
- ✓ Marinus Rooken (Projecten)
- ✓ Burchart de Jong (ANLb)
- ✓ Jaco Verkaik (Personeel & Facilitair)
- ✓ Arjan Mulder (Communicatie)
- ✓ Wim Boer
- ✓ David de Jong

Financieel adviseur

- ✓ Manon Broere

Directeur

- ✓ Mariëlle Oudenes-Graveland

Management assistent

- ✓ Marja de Jong

Veldmedewerker

- ✓ Celia Bakker

Veldcoördinator

- ✓ Klaas de Mik

Agrarisch adviseur

- ✓ Arne de Vries

Veldcoördinator / Communicatie

- ✓ Tineke Hoekstra

Organisatie

In de afgelopen twee jaar heeft Weidehof de organisatie beter gestructureerd en geprofessionaliseerd. De organisatie is flink gegroeid. Taken en verantwoordelijkheden zijn helder geformuleerd en verdeeld.

Bestuurlijk is een professionaliseringsslag gemaakt. De taken en rollen binnen het bestuur zijn opnieuw verdeeld. De volgende portefeuilles zijn vastgesteld: voorzitter, penningmeester, secretaris, ANLb, personeel en facilitaire zaken, communicatie, projecten.

Binnen de werkorganisatie zijn op dit moment zes mensen werkzaam in de volgende functies: directeur, veldcoördinator, veldmedewerker en management assistent.

Binnen Zuid-Holland is Weidehof verenigd met de overige collectieven in de Vereniging Boerennatuur Zuid-Holland. Vanuit Boerennatuur Zuid-Holland is er een afvaardiging naar BoerenNatuur NL, de koepel van de 40 collectieven die Nederland rijk is.

Missie

Weidehof staat voor duurzaam behoud van het unieke veenweide landschap van de Krimpenerwaard met haar grote biodiversiteit, inclusief een economisch gezonde en duurzame agrarische sector. Weidehof levert met haar grote (lokale) kennis - gericht op de praktijk - een unieke bijdrage in het verbinden van agrariërs, grondgebruikers, bewoners en overheden.

Visie

Weidehof streeft ernaar dat het in 2028 voor elke agrarische en particuliere grondgebruiker in het werkgebied mogelijk én aantrekkelijk is om aan een bepaalde vorm van agrarisch natuur en landschapsbeheer te doen. Kwaliteit staat hierbij voorop. Landbouw en natuur versterken elkaar. Door continu te monitoren vergroten we onze kennis en blijven we de kwaliteit en effectiviteit van het agrarisch natuurbeheer verbeteren.

Samenwerking met diverse partijen

Weidehof werkt samen met BoerenNatuur, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap Schieland Krimpenerwaard en Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard.

Met deze partijen wordt regelmatig overlegd en is er nauw contact over de invulling van natuur en landbouw in de Krimpenerwaard. Vrijwilligers hebben daarnaast een belangrijke rol bij het in kaart brengen van de weidevogels.

boerennatuur

BoerenNatuur

Alle agrarische collectieven in Nederland (40) vallen onder de landelijke organisatie BoerenNatuur. BoerenNatuur regelt de uitvoering van het ANLb, onderhoudt de contacten met partijen als RVO en het ministerie van LNV. In totaal telt de organisatie 11.000 deelnemers.

Provincie Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland is opdrachtgever en vanuit de provincie wordt het ANLb gefinancierd. Weidehof legt aan de Provincie verantwoording af voor het uitgevoerde beheer en de behaalde resultaten. In samenwerking met de acht collectieven in Zuid-Holland worden naast het ANLb ook pilot projecten en/of onderzoeken uitgevoerd om kennis en ervaring op te doen.

Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

Samen met het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) werken we aan duurzaam waterbeheer in sloten en slootkanten. Het Hoogheemraadschap financiert een deel van de pakketten. Daarnaast is er een samenwerking in het project Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en in het project duurzaam waterbeheer, slootschonen en -baggeren.

Natuur en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard

Samen met het weidevogelteam van de Natuur en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK) worden vrijwilligers ingezet om de agrariërs en veldcoördinatoren van Weidehof te ondersteunen in de bescherming van weidevogels. De zogenoemde weidewachters zijn gekoppeld aan een agrariër en helpen met de inventarisatie van nesten. Ook helpen ze mee aan monitoring van weidevogels in afgebakende polders.

Overige gebiedspartijen

Verder hebben we regelmatig overleg met de vakorganisatie LTO, de Wild Beheer Eenheid Krimpenerwaard WBE, het Zuid-Hollands Landschap ZHL en de muskusrattenbestrijding. Ook onderhouden we het contact met het Natuurbeheer Collectief NBC, Gemeente Krimpenerwaard, Vereniging Duurzame Waterbeheersing en Landbouw Krimpenerwaard DWLK.

Afsluiting seizoen 2024

Door Mariëlle Oudenes

En dan zit het er ineens weer op... Het seizoen 2024 is zo goed als voorbij. Jammer! Maar stiekem ook wel even lekker. Terugkijkend was het een seizoen met veel gezichten. De resultaten binnen het weidevogelbeheer zijn in sommige delen van ons gebied goed, maar in andere delen lukte het minder om kuikens vliegvlug te krijgen.

In polders met flinke oppervlaktes zwaar agrarisch natuurbeheer (ANLb) en met veel aandacht voor beheeremozaïek boeken we mooie resultaten. ANLb dat zorgvuldig is neergelegd werkt dus. Grote concentraties weidevogels leidde hier en daar tot hoge percentages BTS tellingen van meer dan 80%. Zo zien we dat graag!

Toch waren er ook gebieden waar het broedsucces matig of buitengewoon slecht verliep. Door de extreem natte en koude start van het seizoen had de Kievit wel een heel slechte start. Ook in gebieden met zwaar beheer, als plas-dras, kruidenrijk grasland en beweiding, maar met eigenlijk net te weinig weidevogels hadden de vogels het zwaar. Ze waren met minder en dat maakt het ook voor predatoren gemakkelijk om er een snack vandaan te halen.

Dat is spijtig, temeer omdat de agrariërs en weidewachters er veel voor doen.

Er is wederom weer hard gewerkt aan het duurzaam onderhoud van de sloten in ons gebied. Door het natte voorjaar is er later dan gemiddeld gestart met het baggerwerk. Veel agrariërs hebben zich echter alsnog ingespannen om de wenselijke 25% te baggeren. Door de georganiseerde demo-dag rondom slootschonen en baggeren in september zijn nog meer grondeigenaren op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn en hopen we op groei van de pakketten slotbeheer voor het nieuwe beheerjaar 2025.

Media aandacht

Terugkijkend is het fijn om te kunnen melden dat we als Weidehof een professionaliseringslag hebben gemaakt. Bestuurstaken zijn verdeeld, de organisatiestructuur is gewijzigd en we hebben twee nieuwe veldcoördinatoren aangenomen. Daarnaast houden we ons ook structureel bezig met de communicatie. We hebben meerdere keren een goede pers gekregen in de (vak) bladen. In het afgelopen seizoen organiseerden we met succes bijeenkomsten bij onze agrariërs voor bestuurders van gemeente, provincie en waterschap. Kortom: we hebben Weidehof dit seizoen op de kaart gezet. En niet onbelangrijk, onze website is vernieuwd. Neem gauw een kijkje!

Een zoektocht

Terug naar het veldwerk. Ook dit seizoen bleken de gevolgen van predatie een belangrijke factor binnen het weidevogelbeheer en dat frustrleert. We zijn continu in overleg met collectieven, overheden en betrokken partijen over de aanpak en het beleid hierover. Stap één is het in kaart brengen van wat er gebeurt in de polders. We zullen daar in 2025 voor gesteld staan.

En dan tot slot het verdienmodel. Hoe kan een agrariër met een passie voor weidevogels tegelijkertijd voldoende inkomen halen uit zijn melkopbrengst? Het is een zoektocht, waarbij de samenwerking tussen agrariërs, natuurorganisaties en overheden beter van de grond moet komen.

Willen we echt op grote schaal stappen zetten in weidevogel- en natuurbeheer, dan moet het zorgen voor de weidevogels en het landschap geen geld kosten, maar geld opleveren. Pas dan kunnen agrariërs zich met hart en ziel blijven inzetten en heeft de grutto weer een kans.

Weidehof in de media

Afgelopen jaar was 'onze nationale vogel' regelmatig in het nieuws. De grutto staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels in de categorie Gevoelig. Je zou zeggen dat dat inmiddels geen nieuws meer is, maar toch. Er was ook aandacht voor het ANLb in de Avondshow met Arjen Lubach, het NOS-journaal en de landelijke dagbladen, om er een paar te noemen. Ook Weidehof kwam regelmatig in de media. Positief natuurlijk! Hieronder een greep uit de verhalen die de pers wisten te halen.

Iets goed doen voor de weidevogels levert boeren steeds minder op: Kost mij 2700 euro, waarvan 1200 vergoed

Boeren die aan weidevogelbeheer doen, krijgen daar subsidie voor, maar volgens de boeren is dit bedrag te laag. Vooral wanneer ze juist veel voor de vogels doen, zeggen boeren slecht betaald

te worden. „Je moet er een passie voor hebben”, zegt koeienboer Arjan Mulder uit Vlist. Want financieel levert het weidevogelbeheer volgens hem niet veel

op. Hij heeft de passie overgenomen van

zijn ouders „Als ik door het land loop,

word ik blij als ik de weidevogels

om mij heen hoor.” Toch maakt hij

zich zorgen, want financieel past

het steeds minder goed. „Uit mijn

hoofd gezegd kost

het 2700 euro per

hectare. En ik krijg

een vergoeding van

1200 euro.”

-Melkveehouder Burchart de Jong: „Ik was best een beetje zenuwachtig”

Melkveehouder Burchart de Jong uit Vlist blik tevreden terug op zijn tv-optreden in de uitzending van Pointer. De jonge agrariër (25) was bang dat ze selectief zouden knippen in het interview en hij mocht het item vooraf niet bekijken. Maar gelukkig viel het allemaal reuze mee en is hij erg tevreden over het resultaat.

RTV Krimpenerwaard

Directeur Marielle Oudenes te gast bij De Waard aan tafel op RTV Krimpenerwaard. Ze mocht daar het woord doen over weidevogelbeheer en wat we kunnen doen om de grutto in de Krimpenerwaard te behouden. Want zonder deze vogel wordt het erg stil hier, aldus Oudenes.

Scan de QR-code en kijk de uitzending terug!

Hoog bezoek

Raadsleden onder de indruk van weidevogelbeheer melkveehouder Mulder in Vlist. Je kan dit moois niet beschrijven als je het niet met eigen ogen hebt gezien, aldus een raadslid van de gemeente.

Lees het verhaal in Het Kontakt van dinsdag 4 juni 2024.

Kruidenrijk grasland goed voor de grutto en de agrariër. Maar hoe pakt het economisch uit? Wat zijn de mogelijkheden?

Lees het verhaal in Het Kontakt van dinsdag 30 april 2024.

Roofdieren spelen een belangrijke rol in overlevingskans gruttokuikens.

Dat blijkt uit onderzoek van Lowland Ecology Network in de Krimpenerwaard.

Lees het verhaal in Het Kontakt van dinsdag 19 maart 2024

Melkveehouder Arne de Vries: „Ik verwacht dat er in de zomer al weer gras op staat”

Speciale beheerpakketten helpen jonge Kievit overleven. We hebben het over de Kievitstrook, een braakstrook die is ingezaaid met een kruidenmengsel. De Vries doet al langer aan weidevogelbeheer, maar het mag wel wat drukker qua vogels.

Lees het achtergrondverhaal en de reportage bij melkveehouder Arne de Vries in Stolwijk van 2 april in vakblad de Boerderij.

Weidehof Krimpenerwaard

ADRES Ambachtstraat 3a/b
2861 EW Bergambacht

TELEFOON 0182 35 74 00

E-MAIL info@weidehofkrimpenerwaard.nl

WEBSITE www.weidehofkrimpenerwaard.nl

  Blijf op de hoogte, volg ons werk in de Krimpenerwaard!

Datum:
november 2024

